

E. L. Mascall, *Teologia a przyszłość*, Warszawa 1970, Pax, ss. 202.

Ta niewielka książka w krótkim czasie zrobiła karierę. Niewątpliwym znakiem jej powodzenia są przekłady, które ukazały się już w pierwszych dwóch latach od jej oryginalnego, angielskiego wydania w r. 1968. Tym bardziej przeto cieszy, że polscy wydawcy umieścili ją na liście swoich publikacji nie ustępując w sprawności działania swoim zagranicznym kolegom.

Książka Mascalla nie jest esejem futurologicznym. Zawiera sześć wykładów wygłoszonych gościnnie w marcu 1968 r. na amerykańskim Uniwersytecie Katolickim w Waszyngtonie na temat perspektyw chrześcijańskiej teologii. Zwrot przyszłościowy nie oznacza proroctwa, lecz program. Autor sygnalizuje zagadnienia i postępowanie, które jego zdaniem winny znaleźć się w kręgu zainteresowań dzisiejszego teologa,

jeśli chce prawdziwie spełnić swoją misję wobec Kościoła i świata w najbliższej przyszłości.

Nie o sam jednak rejestr nowych pytań idzie, ale o sposób ich podjęcia, o rolę i miejsce teologa w Kościele, o narzędzie badań teologicznych. Temu zagadnieniu poświęcony jest zasadniczo pierwszy rozdział. Ale wydaje się, że w pięciu następnych, które prezentują współczesną problematykę Boga, człowieka, Chrystusa, Kościoła i świata znajduje się ono widocznie w podpowierzchniowej warstwie. W zestawieniu obu terminów tytułu pytaniem objęty jest nie tylko drugi z nich — przyszłość. W równej mierze teologia i teolog, wymagają nowej, pełniejszej odpowiedzi. To już nie treść książki, ale początek refleksji, która rodzi się po jej lekturze.

Mascall pobudza do myślenia i dlatego warto go przeczytać. Warto tym więcej, że autor, teolog anglikański, pozwala poznać pewne szczególne myśli teologicznej zakorzenionej w tradycji katolickiej, jej żywotność i dobre rozeznanie we współczesnej problematyce filozoficznej, technicznej i artystycznej, wobec której nie potrzebuje odczuwać kompleksu niższości. Mascall potwierdza też bezsprzeczny fakt wydatnego aktualnie rozwoju teologii anglikańskiej.

Tadeusz Sikorski